

دولت مدعی افزایش ۴۰ درصدی تولید و صدور نفت است اما آمار او یک آن را تایید نمی کند

صادرات خاکستری نفت

مهم‌اف **سلیمان بیگی**: درست در شرایطی که بازارهای ایران دوباره خبرساز شده‌اند و گرانی و قیمت‌های صعودی واکنش مدیران کابینه سیزدهم را برانگیخته است، مدیران نفتی و بانک مرکزی اخبار عجیبی منتشر می‌کنند. مقامات نفتی مدعی هستند که میزان صادرات نفت به میزان پیش از تحریم‌ها برگشته است و بانک مرکزی گزارش داده است که ذخایر ابر کشور رشد چشمگیری داشته و حتی اگر تحریم ادامه پیدا کند، امسال وضع اقتصاد بهتر می‌شود؛ این گزارش‌های عجیب درباره منابع بلوکه‌شده ارزی که منجر می‌شود و بارها رسانه‌های آزادی به دولت خبر داده می‌شوند، اما این دست اخبار مدام تکرار شده و برخی اعتقاد دارند که دولت به تکرار این خبرنمایی بارها روی آورده است.

ما درباره نفت و ذخایر ارزی بانک مرکزی، معادله پیچیده‌تر است و تحریم رویدادهای این بخش را غیرشفاف کرده است. باوجوداین کاربران ایرانی فضای مجازی در مواجهه با ادعای بازگشت صادرات نفت به دوران پیش از تحریم و رشد درخور توجه درآمدهای ارزی یک پرسش عمده دارند و آن اینکه چرا آثار آن در اقتصاد و زندگی مردم مشخص نیست؟

ابتدا وزیر نفت، بعد مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران و حالا هم شخص رئیس جمهوری، ادعای افزایش صادرات نفت در میان سران دولت در حالی دهان به دهان نقل می‌شود که تغییر در مسیر مذاکرات رخ نداده و هزینه‌های تحریم همچنان بر شانه‌های اقتصاد ایران سنگینی می‌کند. اسفندماه گذشته جواد اوجی، وزیر نفت دولت رئیسی، اعلام کرد که صادرات نفت ایران در سخت‌ترین شرایط تحریم‌ها افزایش داشته است. یک ماه بعد، یعنی ۱۴ فروردین امسال، محسن خجسته‌مهر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، هم این ادعا را تکرار کرد. او گفت که صادرات نفت ۴۰ درصد افزایش یافته و جالب‌تر اینکه دهان سخنانشن تحریم‌های نفتی را رد و تاکید کرد که تحریم‌ها نه تنها کمتر نشده بلکه سخت‌تر هم شدند و در همین شرایط سخت تحریم، ظرفیت تولید نفت به میزان پیش از تحریم‌ها رسیده است!

دیروز هم ایرنا به نقل از روابط عمومی بانک مرکزی نوشت که درآمدهای نفتی رشد داشته و باعث رشد چشمگیر درآمدهای ارزی شده است که این اتفاق به دلیل افزایش بازگشت ارز حاصل از صادرات و همچنین رشد چشمگیر قیمت نفت است و با فرض حفظ شرایط موجود (حاصل از تحریم)، اسامال در مقایسه با سال گذشته از نظر درآمدهای ارزی، در وضعیت بهتری قرار خواهیم داشت.

پیش از این علی صالح آبادی، رئیس کل بانک مرکزی، هم در اسفند گذشته اعلام کرد با توجه به تأمین ارزی که انجام شده است، در بهترین وضعیت ذخایر اسکناس ارزی قرار داریم!

افزایش صادرات نفت بدون افزایش تولید؟!

معمای افزایش ۴۰ درصدی صادرات نفت در حالی مطرح می‌شود که در آمارهای ماهانه اوپک خبری از افزایش در خور توجه تولید نفت ایران نیست و این پرسش را ایجاد می‌کند که جهش صادرات نفت بدون جهش تولید چگونه اتفاق افتاده است؟

سازمان کشورهای صادرکننده نفت، اوپک، روز سه‌شنبه ۲۴ اسفند با انتشار گزارشی

بررسی امکان حذف دلار از مبادلات جهانی

سید حسن مرتضوی کاسری* در جنگ دوم جهانی، اقتصادهای بزرگ دنیا فرو ریختند. برای احیای اقتصاد دنیا در مرحله نخست، تجارت جهانی نیازمند توسعه بود. از سویی موضوعاتی مانند اقتصاد فروریخته، بدهی کشورها و نامعلوم بودن آینده اقتصادی آنها باعث می شد پول ملی کشورها فاقد کمیت و کیفیّت لازم برای مبادلات جهانی باشد؛ اما اقتصاد آمریکا تنها اقتصاد بزرگی بود که آسیب کمی از جنگ دیده بود. بزرگی اقتصادی آمریکا، ورود این کشور به موضوع بازسازی اقتصادهای مستعد جهان مانند اقتصاد آلمان و ژاپن، تعهدات آمریکا مبنی بر پشتوانه سازی کلاسیک برای دلار و نیاز کشورها به پول و تکنولوژی آمریکا باعث شد تا مطابق مکانیسم دگرگوشام، دلار با کنارگذاشتن ارزشهای مانند پوند، به جایگاه یک پول معتبر جهانی دست یابد که این جایگاه همچنان حفظ شده است. با آنکه بعد از دهه ۷۰ (پیمان براساسی میان آمریکا و کشورهای دیگر) اصلاح اساسنامه صندوق بین المللی (ایم اف ای)، سیستم ثابت برتون و وینز ارزش ثابت در برابر دلار به نرخ برابری شناور تغییر کرد و اعضای صندوق بین المللی پول نیز از پشتوانه سازی ثابت منع شدند؛ اما اعتبار پول کشورها -از جمله دلار آمریکا- همچنان به پشتوانه ذاتی آن وابسته است. پشتوانه ذاتی پول هر کشور چه به میزان ثروت و حجم به ثبات افتاده آن کشور وابسته است. در واقع در نظام پول جدید به میزان و نسبت بدهی های نخست پس از جنگ و دوران آغاز اشتیاق دلار، تغییر بنیادین صورت نگرفت؛ بلکه عواملی مانند تولید و سایر فاکتورهای ارزش ذاتی به طلا اضافه شدند و مبنای پشتوانه پول کشورها قرار گرفتند. برای اینکه یک پول مبنای مبادلات بزرگ قرار بگیرد، علاوه بر وجود پشتوانه های ذاتی و اعتبار جهانی، لازم است حجم مناسبی از آن پول وجود داشته باشد. متقابلاً وجود پول نیز مستلزم وجود ثروت و درآمد ملی قابل ملاحظه به نسبت کل اقتصادی دیاناست تا اولا پاسخگوی حجم عظیم مبادلات جهانی باشد، دوم اینکه اقتصاد داخلی آن کشور دچار اتوری یا رکودی حاصل از عرضه و تقاضای جهانی آن پول نشود. علاوه بر اینها افزایش تدریجی حجم دلار در حدود ۸۰ سال باعث شد تا اقتصاد آمریکا از آثار دفاعی این موضوع مصون باشد. حال اگر کشوری حتی به فرض وجود حجم پول مورد نیاز برای مبادلات جهانی، بخواهد به صورت دفاعی، پول خود را مبنای مبادلات بزرگ قرار دهد، اقتضای مناسب و ارزش پول ملی آن شدیداً دچار شوک و برانگیز می شود. اگر حجم پول مدنظر مناسب نباشد و پول ملی آن کشورها می توانند در ارزش گذاری معاملات اعتباری (شناسایی بدهی)، دلار را نادیده بگیرند؛ اما تسویه بدهی ناشی از آن معامله را با دلار یا ترکیبی از ارزهای دیگر در گام دوم می توانوا هم ارزش گذاری و تسویه قرار دادها را

اعتبار سایر ارزها با دلار، این روش ارزش‌گذاری و تسویه، ریسک‌های متعددی در پی خواهد داشت. علاوه بر ریسک تغییر نرخ ارز، ریسک‌های مرتبط با اصول حاکمیت پولی دولت‌ها و محدودیت‌های مربوط به عرضه، موجب خواهد شد کشورها از آن استقبال نکنند. حتی اگر کشوری باشد که قدرت رقابت تجاری و اقتصادی با آمریکا داشته باشد و حتی حجم پول آن پاسخ‌گوی تجارت بین‌المللی آن باشد و از خریداران بخواهد که ارزش‌گذاری مبادلات و هم‌تسویه آن را با پول ملی انجام دهند، افزایش تقاضا باعث می‌شود در نظام پولی شناور، نرخ برابری پول آن کشور به‌شدت افزایش یافته و در نتیجه ضمن افزایش فلج‌کننده واردات و بروز اختلال در تولید، صادراتش نیز با بحران شدید روبه‌رو شود و حتی به فروپاشی اقتصادی منجر شود. جایگاهی که اکنون دارد، نتیجه هماهنگی تدریجی آن با تغییرات اقتصادی در جهان است که این اساس را به خود داده است. از جنگ جهانی دوم و تقریباً از نقطه صفر اقتصاد خارج از آمریکا آغاز شده است؛ بنابراین این ارز از آسیب‌ها و شوک‌های ناشی از انتخاب دفعی یک ارز برای مبادلات جهانی در امان مانده است. در حال حاضر حتی اگر شرایطی را فرض می‌کنیم که دلیل آن تمام ویژگی‌های ذاتی کنونی دلار را داشته باشد، باز هم به پول اساسی منابع از کنارگذاری دلار می‌شود. نخست اینکه تسویه دلار باعث افزایش تقاضا برای کالای آمریکایی و تقویت اقتصاد آن می‌شود. در مقابل، قیمت ارز جایگزین افزایش می‌یابد و صادرات و تراز تجاری آن کشور آسیب می‌بیند. علت مهم دیگر آن است که ذخیره بانک مرکزی و سپرده‌های بانک‌های خصوصی کشورها به میزان درخوتوجه از دلار تشکیل شده است؛ بنابراین کشورها زبان‌های درخوتوجهی از محل کاهش دلار در محتمل خواهند شد. انتخاب پول واحد جهانی با منطقه‌ای به‌دلیل تقاضای تورم غیرمولد از نقاط بحرانی به نقاط موهلی می‌شود و دوام نخواهد یافت. این روش در صورت فرآگیرشدن توسعه در جهان و یکدستی اقتصاد دنیا با منطقه خاص (مثل منطقه یورو) کارکرد خواهد داشت. پول آلمان و ژاپن به دلیل سابقه طولانی در ثبات اقتصادی و آسیب‌ناپذیری این اقتصادها می‌توانند گزینه‌های مناسبی برای اسید ارزی باشند؛ ولی ثروت طبیعی یکی از مهم‌ترین عوامل امنیت یک پول است. این نقیصه نمی‌تواند با افزودن پول کشورهای آفریقا به اسید ارز مصلحت بین‌الملل جبران شود؛ زیرا یکی از اثرگذارترین عوامل اعتبار پول‌ها حاکمیت پولی آن است که به میزان زیادی به دموکراسی، آزادی اقتصادی و اقتصاد هموار و بی‌نوسان کشورها مربوط است. کشورهایی مانند ژاپن و چین دارای سوابق سوءاستفاده از حاکمیت پولی هستند. سوءاستفاده از حاکمیت پولی امری کاملاً مشروع است که دولت‌ها به‌عنوان دو وضعیت کسری بودجه (مقاصد داخلی) و کسری تراز تجاری (مقاصد خارجی) از آن استفاده می‌کنند. استفاده انبساطی از این ابزار باعث زیان‌های

لازمه آن هم سرمایه‌گذاری است. دولت باید از خوردن پول نفت دست بردارد و بگذارد پول نفت در خود نفت سرمایه‌گذاری شود و البته اگر مجلس بگذارد!

پول نفت به کشور نمی‌رسد

نرسی قربان، دیگر کارشناس انرژی، هم با اردکانی همسوا و به «شرق» می‌گوید: نفت اضافی احتمالاً از ذخایر فروخته‌شده است. کمی پیش صحبت این بود که ایران معادل ۱۸ نفتکش ذخیره نفت دارد که برای فروش نگه داشته است. البته اینکه ایران برای مدت طولانی بتواند بدون افزایش تولید و برای این طریق، افزایش صادرات داشته باشد، ممکن نیست. اما این، حادد، همه چیز مانع از آن نیست.

او همچنین تاکید می‌کند که وقتی پول نفت امکان برگشت به کشور را نداشته باشد، میزان افزایش صادرات تأثیر خاصی بر اقتصاد ندارد. قربان ادامه می‌دهد که ممکن نیست در فروش نفت به مشکل باشد؛ اما به خاطر FATF بازها که با ایران کار نمی‌کنند و مشخص نیست دولت بر چه اساس مدعی است که ذخایر ارزی حاصل از فروش نفت افزایش داشته است و اگر این پول به‌خواهد درآمد، نهایتاً در عرض حدود شش ماه از آغاز افزایش صادرات باید شاهد گشایش‌هایی در اعتبارات دولت و وضعیت کلان اقتصاد باشیم.

آرش نجفی، رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران، هم معتقد است دولت تنها توانست نفت فروخته‌نشده‌ای را که روی آب ذخیره شده بود، صادر کند.

او گفت وگویی با «شرق» توضیح می‌دهد که در زمانی که ایران فروش نفت نداشته نمی‌توانست تولید را متوقف کند و مجبور به استخراج، باگیری و شناوگردن نفت روی سطح آب بوده است.

پای صادرات کاغذی در میان است!

برخی دیگر از کارشناسان انرژی هم معتقد هستند معافاتی آماری به شیوه دیگری رخ داده است. آنها می‌گویند که مسئول فروش نفت، شرکت بارزگانی نفت ایران (تیکو) است و فاتی که در اختیار تیکو قرار می‌گیرد، با اینکه به فروش نرفته، جزء آمار فروش در نظر گرفته می‌شود؛ این می‌تواند تیکو نفت را برای فروش بین کارکراران نفتی و واسطه‌ها توزیع می‌کند و بخشی به‌طور امانی در اختیار کارکراران تیکو قرار می‌گیرد تا برایشان مشتری پیدا شود. بخشی در محازن روی آب ذخیره می‌شود و بخشی بدون آنکه فروخته شود، به محازن نفت در خارج از کشور ازجمله فخریه و چین منتقل می‌شود و مجموع نفتی که در اختیار تیکو قرار گرفته، به‌عنوان صادرات نفت لحاظ می‌شود. علیرضا صالحی، دبیرکل فدراسیون صادرات انرژی و صنایع وابسته ایران، با اعلام این موضوع به «شرق» توضیح می‌دهد: احتمالاً آمار فروش نفت دولتی، آمار فروش به تیکو است، نه صادرات نهایی و همین موضوع را از منبع موثقی شنیدیم و رقم‌هایی که برای صادرات نفت اعلام کرده‌اند هم بر همین اساس بوده و درست نیست. او ادامه می‌دهد: اینکه نقدینگی بالا رفته، یکی از علت‌هایش این است که پول نفت دولت در حساب‌های سرمایه‌گذاری خارجی مانده و معادلات ریالی‌اش در داخل از بانک مرکزی گرفته شده و پی‌شخور می‌شود. این کار را در نتهنای دولت‌دهم بلکه این دولت‌ها هم انجام داده است؛ برای همین هم شاهد رشد نقدینگی و تورم فزاینده‌تر هستیم.

چرا اثر جهش صادرات نف

کمیلت طبيي، اقتصاددان، هم در واکنش به اينکه چرا ادعاي دولت مبني بر جهش صادرات نفت و ذخاير اري تأثير بر زندگي مردم ندارد، به «شرق» توضيح مي‌دهد: ادعاي دولت درباره جهش صادرات نفت سنجه و معيار مناسب براي راستي آزمايي ندارد و تحريم بهانه اين ماجرا شده است. در ابتدا پيرس که اگر حريم پارس در نفت و ذخاير اري جهش داشته، آيا محل هزينه‌کردن آن منبخص شده و نظارتي بر هزينه‌کردن آن وجود دارد؟ اين اقتصاددان ادامه مي‌دهد: نکته دوم اين است که اگر اين ادعا صحت دارد، پول نفت در شرايط تحريم بانكي چگونه به کشور برشته است؟ يا پول برشته است يا بلوکه شده يا قرار است تهاتر نفت و کالا انجام شود؟ اينکه دولت با درآمد حاصل از نفت چه کرده است؟ چه کالاهائي را خریده است يا پول کلان هزينه شده است؟ تمام اين پرسش‌ها مهم است و دولت بايد در مقابل اين ادعا شفاف به پرسش‌هاي مطرح شده پاسخ بدهد تا بعد منبخص شود که آيا اين پول‌ها روي زندگي به مردم تأثير دارد يا نه؟

استاد اقتصاد بین‌الملل دانشگاه اصفهان همچنین با اشاره به جنگ روسیه و اوکراین و بحران انرژی و بحران بازارهای جهانی تاکید می‌کند که وضعیت ایران با وجود تحریم آسیب‌پذیری بیشتری دارد؛ ضمن اینکه سایه کرونا همچنان بر اقتصاد جهان و ایران سنگینی می‌کند و حتی افزایش درآمدهای نفتی ایران نمی‌تواند به معنی بهبود وضعیت معیشت مردم باشد و تقاضای درونی در بازارهای ایران نشان می‌دهد که چشم‌انداز بازارها از اقتصاد کشور هم چندان روشن نیست.

بنا به گفته این کارشناسان افزایش درآمد نفت بیشتر از آنکه ناشی از افزایش تولید باشد ناشی از افزایش قیمت نفت است و این افزایش درآمد نمی‌تواند پایدار باشد و صنعت نفت ایران نیازمند افزایش ظرفیت تولید نفت است که این موضوع بدون جذب سرمایه و بازگشت ایران به اقتصاد جهانی امکان‌پذیر نیست.

رضا پدیدار، رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران پیش از این به «شرق» گفته بود که صنعت نفت ایران برای حفظ ظرفیت فعلی تولید و نه افزایش آن، در کوتاه مدت به ۵۰ میلیارد دلار، در میان مدت به ۹۰ میلیارد دلار و در بلندمدت به ۱۵۰ میلیارد دلار سرمایه نیاز دارد.

هنگفت دارندگان این ارزها می‌شود؛ اما در سابقه چندین دهه حکمیت دلار موارد قابل ملاحظه‌ای دیده نمی‌شود؛ بنابراین اگر چه عیور از نظام تک‌ارزی در دنیا انتخاب‌ناپذیر است؛ اما مستلزم شرایطی است که باید طی دوره زمانی مناسب فراهم شود. در شرایط اقتصادی و نظام پولی فعلی جهان، به نظر می‌رسد تفکر تک‌گذاری دلار، فاقد توجیه اقتصادی و با اهداف سیاسی بوده و هزینه‌های گزافی در پی داشته باشد.

✱ حسابدار رسمی و دانش آموخته حقوق بین الملل

گزارش

پراید به مرز ۲۰۰ میلیون تومان رسید و ۲۶ تیپ ۲ برقله ۳۰۰ میلیون تومان ایستاد

کورس قیمت در بازار خودرو

آبان سال گذشته بود که رضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت، تویت زد که خودرو تا پایان سال ارزان می‌شود و بعد از آن که دو برابر شدن تولید خودرو در سال ۱۴۰۱ و حذف قرعه‌کشی گفت.

روزی که او این تویت را زد، پراید ۱۱۱ حدود ۱۶۲ میلیون تومان قیمت داشت و حالا قیمت این خودرو به مرز ۲۰۰ میلیون تومان رسیده است. تنش بازار پس از تعطیلات سال جدید به حدی رسیده که گاهی قیمت ارزان‌ترین خودروهای بازار ایران رشد روزانه پنج-شش میلیون تومانی را به ثبت می‌رسانند و کوئیک ندهای که قرار بود جایگزین کم‌بهراترین خودروی بازار ایران یعنی پراید شود، از ۲۰۰ میلیون تومان عبور کرده است. قیمت پژو ۲۰۶ تیپ ۲ در آستانه ۳۰۰ میلیون تومان است.

سرکشی بازار خودرو در شرایطی رخ می‌دهد که علی‌به‌بهادر چهرمی، سخنگوی دولت، روز گذشته در نشست خبری خود گفت عرضه خودرو به بازار افزایش داشته و تعداد خودروهای حاصله کف پارکینگ خودروسازان که بالغ بر ۱۷۰ هزار دستگاه بوده، نیازمند ترخیص است. این خودروها سیدشت است. او البته تاکید کرده دولت هیچ مجوزی برای افزایش قیمت کارخانه‌ای خودرو ن داده است. بااین حال، سیر صعودی قیمت خودرو همچنان ادامه دارد. محمدرضا نجفی‌منش، رئیس انجمن قطعه‌سازان همگی خودرو، درباره علت افزایش قیمت خودرو به «شرق» می‌گوید:

«وضعیت خودروسازان مطالبات است و بیشتر از صد هزار میلیارد تومان بدهی انباشته دارند.

بدهی خودروسازان به قطعه‌سازان است و تسویه اقساط وام و اوراق قرضه را هم به جمع مشکلات مالی خودروسازان اضافه کنید. او می‌گوید: خودروسازان از مشکل کمبود نقدینگی رنج می‌برند و تورم صعودی در تمامی بازارها و ازجمله بازار ارز، قیمت خودرو را متاثر کرده است. این مشکلات صنعت خودرو در شرایطی است که بررسی آمراهای منتشرشده سامانه کدال، حاکی از آن است که خودروسازان سال گذشته در مجموع ۸۶۷هزار و ۳۶۳ دستگاه خودرو تولید کرده‌اند که این عدد در مقایسه با آمار مدت مشابه سال ۹۹ که تولید ۹۰۰هزار و ۷۹۴ دستگاه خودرو بوده است، افت ۳۰۷ درصدی را نشان می‌دهد. در واقع برخلاف وعده وزیر صنعت، معدن و تجارت، تولید خودرو نتنها بیشتر نشده، بلکه کمتر نیز شده است. تشکل‌های صنفی صنعت خودرو نیاز سالانه مصرفکنندگان ایرانی به خودرو را حدود یک میلیون دستگاه تخمین می‌زنند و پس از تحریم، تیراژ تولید خودرو به کمتر از تقاضای بازار رسیده است. در سال‌های پیش از تحریم، خودروسازان حدود یک میلیون و صد تا یک میلیون و ۲۰۰ هزار خودرو تولید می کردند که البته تولید مزاد بر تقاضا نیز نتوانسته بود خودرو را با قیمت مناسب به دست مصرفکنندگان برساند و خودروسازان مدعی بودند بخش زیادی از توجهی از تولید سالانه خودرو، صرف تحویل خودروهایی می‌شود که از قبل فروخته شده و تأخیر در تحویل داشته‌اند.

در واقع خودروسازان اعتراف می‌کردند که برای تأمین نقدینگی مورد نیاز خود، به قرعه‌کشی و فروش‌های آینده روی آورده‌اند و اصطلاحاً پاسخ خریداران را پیش‌خور کرده‌اند.

مشکلات ساختار شکل صنعت خودروسازی ایران به این موارد ختم نمی‌شود و چندی پیش علیرضا سلیمی، عضو هیئت‌رئیس مجلس، از ۳۰ هزار نیروی مزاد در کمپانی‌های خودروسازی ایران خبر داد و به فارس گفت تا دولت از سهامداری در خودروسازی‌های کشور و دخالت در این صنعت دست بردارد، وضعیت به همین منوال خواهد ماند.

عضو هیئت‌رئیس مجلس تاکید کرده بود مردم نباید زبان انباشته خودروسازها را پرداخت کنند، اما اکنون خودروسازها از جیب مردم ارتزاق می‌کنند؛ بنابراین باید دست خودروسازها از جیب مردم بیرون آید و این جاره‌ای جز واگذاری سهام ایران خودرو و سایپا و استقرار مدیریت حرفه‌ای غیردولتی ندارد.

البته این دست شعارها و ادعاهای تازگی ندارد و سال‌هاست از تریبون دولت و مجلس تکرار می‌شود، اما در نهایت شرایط تطبیق قبیل ادامه دارد. همچنین در روزهای اخیر زمره‌های استصباح رضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت، شنیده می‌شود و این اتفاق پیش از این بارها به بهانه گرانی خودرو برای ساکناندارن این وزارتخانه رخ داده و راه به جایی نبوده است. نمونه باز این مسئله، برگزاری رضا رحمانی، وزیر صنعت، معدن و تجارت دولت گذشته از سوی حسن روحانی، رئیس جمهوری وقت بود که به بهانه گرانی خودرو رخ داد و پس از او بازار همچنان به مسیر پیشین خود ادامه داد.

و مرحلای شماره ۱۱۳۴ / ۰۰/ م ع ل

روز جمعه دریایی سلمان

شناسه اکشی ۱۳۰۳۹۵۶ نویت دوم

چ میلیون ریال) و انجام تعهدات قراردادی طبق ضوابط نه شدن.

نامه "اجرای تعهدات" به میزان ۵٪ مبلغ کل قرارداد جهت دی طبق ضوابط کارفرما و نیز کسر ۱۰٪ از هر یک از جهت تعیین حسن انجام کار در صورت برنده شدن.

و مناقصه با اسنادنامه شرکت

۱۴۰۱/۰۱/۱۳

استعلام ارزیابی کیفی: از تاریخ ۱۴۰۱/۰۱/۱۳ لغایت تاریخ

استعلام ارزیابی کیفی: ۱۴ روز تا مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۴

نه مناقصه‌گزار: هرمزگان، جزیره لاوان، شرکت نفت فلات

ان

۲۱- فاکس: ۲۳۴۹۵۵۲۴-۲۱-

نه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:

۲۱-۰

۸۸۹۶۹۰۰۰ و ۸۵۱۹۳۶۸۰

روابط عمومی شرکت نفت فلات قاره ایران